

अपश्चिमां अपरावर्तिनी ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ पापकृतं पापं कर्म ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ अमार्जितां धूसरवेणी ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥

नूनं जन्मांतरकृतं पापं मापतितं महत् ॥ अपश्चिमामिमां कष्टमापदं प्राप्तवत्यहं ॥ ३३ ॥ भर्तृराज्यापहरणं स्वजनाच्च पराजयः ॥ भर्त्रा सहवियोगश्च तनयाभ्यां च विच्युतिः ॥ ३४ ॥ निर्नाथता वनेवासो बहुव्यालनिषेविते ॥ अथापरेद्युः संप्राप्ते हतशिष्टाजनास्तदा ॥ ३५ ॥ देशात्तस्माद्विनिष्क्रम्य शोचन्ते वैशसं कृतं ॥ भ्रातरं पितरं पुत्रं सखायं च नराधिप ॥ ३६ ॥ अशोचत्तत्र वैदर्भी किं नु मे दुष्कृतं कृतं ॥ योपि मे निर्जने रण्ये संप्राप्तो यं जनार्णवः ॥ ३७ ॥ सह तोहस्ति यूथेन मंदभाग्यान्म मैव तत् ॥ प्राप्तव्यं सुचिरंदुःखं नूनमद्यापि वैमया ॥ ३८ ॥ नाप्राप्तकालोऽप्यित्ये श्रुतं वृद्धानुशासनं ॥ यानाहमद्य मृदिताहस्ति यूथेन दुःखिता ॥ ३९ ॥ न त्वद्वैव कृतं किंचिन्नराणामिह विद्यते ॥ न च मे बालभावेऽपि किंचित्पापकृतं कृतं ॥ ४० ॥ कर्मणामनसा वाचा यदि दंदुःखमागतं ॥ मन्ये स्वयं वरकृते लोकपालाः समागताः ॥ ४१ ॥ प्रत्याख्याता मया तत्र न लस्यार्थाय देवताः ॥ नूनं तेषां प्रभावेन वियोगं प्राप्तवत्यहं ॥ ४२ ॥ एवमादीनि दुःखार्ता सा विलप्य वरांगना ॥ प्रलापानि तदा तानि दमयंती पतिव्रता ॥ ४३ ॥ हतशेषैः सह तदा ब्राह्मणैर्वेदपारगैः ॥ अगच्छद्राजशार्दूलचंद्रलेखेव शारदी ॥ ४४ ॥ गच्छंती सा चिराद्बालापुरमासादयन्महत् ॥ सायाङ्गे चेदिराजस्य सुबाहोः सत्यदर्शिनः ॥ ४५ ॥ अथ वस्त्रार्थसंवीता प्रविवेश पुरोत्तमं ॥ तां विद्वलां कृशां दीनां मुक्तकेशीममार्जितां ॥ ४६ ॥ उन्मत्तामिव गच्छंतीं ददृशुः पुरवासिनः ॥ प्रविशंतीं तु तां दृष्ट्वा चेदिराजपुरीं तदा ॥ ४७ ॥ अनुजग्मुस्तत्र बालाग्रामिपुत्राः कुतूहलात् ॥ सातैः परिवृता गच्छत्समीपं राजवेश्मनः ॥ ४८ ॥ तां प्रासादगता पश्यद्राजमाता जनैर्वृतां ॥ धात्रीमुवाच गच्छैनामानयेह ममांतिकं ॥ ४९ ॥ जनेन क्लिश्यते बालादुःखिता शरणार्थिनी ॥ तादृग्रूपं च पश्यामि विद्योतयति मे गृहं ॥ ५० ॥ उन्मत्तवेषा कल्याणी श्रीरिवायतलोचना ॥ सा जनं वारयित्वा तं प्रासादतलमुत्तमं ॥ ५१ ॥ आरोप्य विस्मिताराजन् दमयंती मपृच्छत ॥ एवमप्यसुखाविष्टा विभर्षि परमं वपुः ॥ ५२ ॥ भासि विद्युदिवाभ्रेषु शंसमेका सिकस्यवा ॥ न हिते मानुषं रूपं भूषणैरपि वर्जितं ॥ ५३ ॥ असहायानरेभ्यश्च नो द्विजस्य मरप्रभे ॥ तच्छ्रुत्वा वचनं तस्या भैमी वचनमब्रवीत् ॥ ५४ ॥ मानुषीमां विजानीहि भर्तारं समनुव्रतां ॥ सैरंध्रीं जातिसंपन्नां भुजिष्यां कामवासिनीं ॥ ५५ ॥

॥ ४९ ॥ ५० ॥ प्रासादतलं प्रासादोपरि ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ सैरंध्रीं सीराः प्रतिसीरास्तासां समूहं सैरंधारयित्रीनेपथ्यधारिणीं अंतःपुरचरीमित्यर्थः भुजिष्यां दासी कामवासिनी यत्र काम इच्छा तत्रैव वसंती ॥ ५५ ॥